

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Sagsnummer

Kontor

2017-12971

EKN

13. juli 2017

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17. juli 2017

Dagsordenen for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17. juli 2017 omfatter: *EU's Globale Strategi, Nordkorea og Libyen*. Alle punkter forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til samlenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juli 2017.

Dagsordenspunkt 1: EU's Globale Strategi

Rådet kan forventes at drøfte prioriteterne for gennemførelsen af EU's Globale Strategi i det kommende år.

Siden godkendelsen af EU's Globale Strategi i juni 2016 har der især været fokus på øget samarbejde inden for sikkerhed og forsvar. Dette arbejde ventes at fortsætte. Det er forventningen, at udenrigsrepræsentanten på rådsmødet vil fremhæve vigtigheden af andre områder under den Globale Strategi. Det ventes at gælde det videre arbejde med at styrke modstandskraften i EU's østlige og sydlige nærområder og arbejdet med en integreret tilgang til håndteringen af konflikter og kriser med henblik på at sikre en øget sammenhæng i en indsats fra den første humanitære bistand til genopbygning efter en evt. konflikt. Endelig ventes det videre arbejde med at øge sammenhængen mellem de interne og eksterne politikker også prioriteret. Det er særlig vigtigt i forhold til terrorbekæmpelse og håndtering af migration, herunder bekæmpelse af organiseret kriminalitet og menneskesmugling. En styrket indsats mod disse udfordringer forudsætter brug af både interne og eksterne instrumenter, hvorfor det er væsentligt at arbejde for en øget sammenhængen mellem disse.

Det er forventningen, at der vil være opbakning til den videre gennemførelse af EU's Globale Strategi, hvor en del lande ventes at lægge vægt på den fortsatte styrkelse af den fælles forsvars- og sikkerhedspolitik. Danmark ventes at stå uden for størstedelen af de nye initiativer på området

pga. forsvarsforbeholdet.

Der ventes samtidig opbakning til, at også andre områder prioriteres. Det gælder ikke mindst håndteringen af udfordringerne mod Øst og Syd; imødegåelse af udfordringer fra terrorisme og migration, hvor det videre arbejde med at skabe sammenhæng mellem EU's interne og eksterne politikker samt en mere integreret tilgang til håndtering af konflikter og kriser ventes at nyde stor prioritet.

EU's Globale Strategi er i tråd med danske prioriteter og mærkesager, og regeringen støtter dens videre gennemførelse. Fra dansk side vil man lægge vægt på, at også de civile dele af sikkerheds- og forsvarspolitikken prioriteres, ligesom der fra dansk side lægges vægt på EU-NATO-samarbejdet samt terrorbekæmpelse og håndtering af migration. Endelig vil man fra dansk side fremhæve vigtigheden af, at EU styrker indsatsen for en mere integreret tilgang til håndteringen af kriser og konflikter. Konkret betyder det, at de forskellige relevante politikområder som udviklingsbistand, humanitær bistand samt den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i højere grad samtænkes, ligesom der også er en øget samtænkning af EU's indsats på lokalt, regionalt og nationalt niveau med henblik på at styrke den samlede EU-indsats i et land eller region.

Dagsordenspunkt 2: Nordkorea

Rådet forventes at drøfte eskaleringen af situationen på den koreanske halvø, herunder ikke mindst spørgsmålet om hvordan EU bedst kan bidrage til det internationale pres på Nordkorea.

Der forventes en bred drøftelse af EU's tilgang til Nordkorea. Nordkorea har de seneste år accelereret sine atomvåben- og ballistiske missilprogrammer, og EU har i tillæg til FN's sanktioner indført yderligere, egne sanktioner. Drøftelsen kan forventes at komme omkring såvel EU's overordnede sanktionspolitik over for Nordkorea som EU's mulige rolle i forhold til eventuelle internationale dialogmekanismer.

De eksisterende retningslinjer for EU's tilgang til Nordkorea blev vedtaget i 2011 og foreskriver bl.a., at EU's tilgang til Nordkorea vil være baseret på et såkaldt "kritisk engagement" (critical engagement), der sigter på at fremme fred og stabilitet på den Koreanske Halvø. Som del af det kritiske engagement implementerer EU sanktioner. EU opfordrer andre lande til at gøre det samme for at opretholde presset på det nordkoreanske regime, ligesom EU opfordrer til dialog blandt de berørte parter og eventuel støtte til internationale dialogmekanismer. Endelig vil EU opretholde egne forbindelser til Nordkorea og stå til rådighed for at levere monitoreret bistand i tilfælde af humanitære nødsituationer. Der arbejdes pt. på en opdatering af retningslinjerne for EU's relationer til Nordkorea fra 2011.

Drøftelsen forventes at afspejle forskellige betoning af EU's rolle, men der forventes at være overordnet opbakning til, at EU fortsat har et kritisk engagement ift. Nordkorea.

Der ventes evt. vedtaget rådskonklusioner om Nordkorea.

Dagsordenspunkt 3: Libyen

Den internationalt anerkendte samlingsregering i Tripoli med premierminister Serraj i spidsen har fortsat meget begrænset kontrol i Libyen og møder fortsat modstand fra bl.a. den magtfulde general Haftar, der med sine styrker kontrollerer store dele af det østlige Libyen samt fra rivaliserende parter i Tripoli. I starten af maj lykkedes det imidlertid at facilitere et møde mellem Serraj og Haftar for første gang siden januar 2016. Det er positivt, at mødet overhovedet fandt sted. Imidlertid er det tvivlsomt, at det på den korte bane vil føre til mærkbare fremskridt i den politiske proces og bestræbelserne på at implementere den FN-medierede politiske aftale fra december 2015.

I sin seneste briefing af FN's Sikkerhedsråd den 7. juni 2017 understregede FN's særlige repræsentant for Libyen, Martin Kobler, at den politiske aftale trods kritik nyder stor opbakning både nationalt i Libyen og internationalt. Kobler fremhævede, at der arbejdes på en køreplan, der vil gøre det muligt at foretage mindre justeringer af den politiske aftale med henblik på at opnå den nødvendige opbakning. EU bakker op om, at den politiske aftale må udgøre rammen for en fredelig løsning på konflikten. FN's generalsekretær Guterres udpegede den 22. juni libanesiseren Ghasan Salamé som afløser for Kobler.

Som opfølgning på rådsmødet (udenrigsanliggender) i februar 2017 sluttede EU sig Libyen-trojkaen bestående af FN, den Afrikanske Union og Den Arabiske Liga, som dermed blev udvidet til en kvartet. Med kvartetten ønsker man at styrke den internationale koordination med henblik på at opfordre til libysk enhed og fremme en politisk løsning på konflikten. Kvartettens andet møde blev afholdt den 23. maj i Bruxelles. Kvartet-medlemmerne understregede på mødet bl.a. vigtigheden af at sikre libysk ejerskab til fredsprocessen.

Den sikkerhedsmæssige situation i Libyen er fortsat skrøbelig med løbende voldelige konfrontationer mellem forskellige grupperinger i det sydlige Libyen. Situationen i Tripoli er ligeledes meget volatil med regelmæssige voldelige sammenstød.

De stigende migrationsstrømme langs den centrale Middelhavsroute fra hovedsageligt Libyen til Italien er fortsat i 2017. I de første seks måneder af 2017 er der ifølge de italienske myndigheder ankommet mere end 83.000 irregulære migranter til Italien – en stigning på knap 20 pct. i for-

hold til samme periode i 2016. Ifølge IOM har 2.011 personer mistet livet på ruten i perioden 1. januar til 21. juni 2017 – et fald på ca. 18 pct. sammenlignet med samme periode i 2016. Som reaktion på udviklingen vedtog EU's stats- og regeringschefer den 3. februar 2017 den såkaldte Malta-erklæring, hvori der skitseres en række prioritetsområder for EU's fremadrettede indsats. Følgende centrale elementer kan fremhæves; a) træning/støtte til den libyske kystvagt, b) støtte til lokalsamfund i Libyen, c) forbedring af forhold for migranter i Libyen, d) støtte til IOM's arbejde med at facilitere frivillig tilbagevenden af migranter til deres oprindelseslande samt e) styrket grænseforvaltningskapacitet hos libyske myndigheder og nabolande.

Anders Samuelson